

## U S N E S E N Í

Krajský soud v Plzni rozhodl ve veřejném zasedání konaném dne 4.2.2015 v trestní věci obžalovaného **B. T. N.**, nar. **██████████**, **██████████**, *t a k t o* :

K odvolání obžalovaného **B. T. N.** se podle § 258 odst. 1 písm. a) – c) trestního řádu **zrušuje** rozsudek Okresního soudu v Chebu ze dne 27. 3. 2014 č. j. 4 T 113/2013 – 133 v celém rozsahu a podle § 259 odst. 1 trestního řádu **se věc vrací soudu I. stupně.**

## O d ů v o d n ě n í

Rozsudkem Okresního soudu v Chebu ze dne 27.3.2014, č.j. 4 T 113/2013 – 133 byl obžalovaný uznán vinným přečinem porušení autorského práva, práv souvisejících s právem autorským a práv k databázi podle § 270 odst. 1, 2 písm. a) trestního zákoníku, kterého se měl dopustit jednáním popsaným ve výroku tohoto rozsudku. Za toto jednání byl obžalovanému uložen podle § 270 odst. 2 trestního zákoníku trest odnětí svobody v trvání 8 měsíců, jehož výkon mu byl podle § 82 odst. 1 a § 82 odst. 1 trestního zákoníku podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání 18 měsíců. Dále mu podle § 82 odst. 2 trestního zákoníku byla uložena přiměřená povinnost k náhradě škody ve zkušební době podmíněného odsouzení.

Proti tomuto rozsudku podal odvolání obžalovaný, který jej odůvodnil prostřednictvím svého obhájce. Namítl především, že nebylo prokázáno jeho úmyslné zavinění. Z obsahu spisu totiž vyplývá, že získal předmětnou internetovou kavárnu koupí od třetí osoby, sám není odborníkem na IT technologie a nikterak nemohl rozpoznat, že na osobních počítačích, které zakoupil včetně provozovny, jsou nainstalovány nelegální programy. Uvádí, že lze požadovat u provozovatele veřejně přístupných počítačů, aby si nechal od odborné osoby přezkoušet hardware, ale pokud mu subjekt provádějící péči o výpočetní techniku naistaluje program, který není vybaven licencí, není schopen to zjistit. Obžalovaný tedy nevěděl a ani nemohl vědět, že mu třetí osoba prodala, příp. naistalovala nelegální software. Obžalovaný dále namítl, že se soud nezabýval otázkou, v jakém časovém období byl nelegální software naistalován. Je pravděpodobné, že byl nainstalován ještě předtím, než obžalovaný internetovou kavárnu nabyl do vlastnictví. Závěrem svého odvolání navrhl, aby Krajský soud v Plzni napadený rozsudek zrušil v celém rozsahu a věc vrátil soudu I. stupně s pokynem, aby se rozsáhleji zabýval subjektivní stránkou skutku.

Státní zástupce navrhl při veřejném zasedání, aby bylo odvolání obžalovaného zamítnuto jako nedůvodné podle § 256 trestního řádu.

Krajský soud z podnětu včasného odvolání obžalovaného podle § 254 odst. 1 trestního řádu přezkoumal zákonnost a odůvodněnost všech odvoláním napadených výroků rozsudku i správnost postupu řízení, které mu předcházelo, a to z hlediska vytýkaných vad. K odvoláním nevytýkaným vadám mohl přihlídnout jen tehdy, pokud by měly vliv na správnost odvolání napadených výroků. V daném případě byly přezkoumávány všechny výroky napadeného rozsudku.

Ačkoli odvolatel neuplatnil žádné procesní vady předchozího řízení, dospěl odvolací soud k závěru, že řízení před nalézacím soudem trpí závažnými procesními nedostatky, které již samy o sobě vedly k tomu, že bylo nutno zrušit rozsudek v celém rozsahu.

Nalézací soud konal ve věci jediné hlavní líčení dne 27.3.2014. O konání hlavního líčení byl obžalovaný řádně a včas vyrozuměn, nedostavil se k němu a z neúčasti se omluvil. Za této situace nalézací soud postupem podle § 202 odst. 2 trestního řádu rozhodl o konání hlavního líčení v nepřítomnosti obžalovaného. K tomuto postupu však nebyly splněny zákonné podmínky dle ustanovení § 202 odst. 2 trestního řádu. Důvodem pro konání hlavního líčení v nepřítomnosti obžalovaného není totiž jen to, že obžalovaný se k hlavnímu líčení nedostaví, ač je řádně a včas o něm vyrozuměn, ale zejména to, zda má soud za to, že lze věc spolehlivě rozhodnout a účelu trestního řízení dosáhnout i bez přítomnosti obžalovaného. V daném případě však tato zákonná podmínka splněna nebyla. Odvolací soud je přesvědčen, že s ohledem na obsah trestního spisu, který byl předložen soudu společně s podanou obžalobou, nebylo možné věc bez přítomnosti obžalovaného spolehlivě rozhodnout, neboť v přípravném řízení nebyly opatřovány důkazy směřující k prokázání subjektivní stránky trestného činu. Nalézací soud se měl tedy pokusit obžalovaného ve věci vyslechnout. To samozřejmě za předpokladu, že by obžalovaný nedal prokazatelně najevo, že ve věci nehodlá vypovídat a ani se vyjadřovat k dalším důkazům. Takovéto nezpochybnitelné stanovisko obžalovaného však nebylo známo. Nalézací soud tedy obžalovaného k hlavnímu líčení předvolá a pokusí se jej vyslechnout. Pokud by však obžalovaný dal jednoznačně najevo, že ve věci nehodlá vypovídat a ani jiným způsobem uplatňovat v hlavním líčení svoji obhajobu, pak by eventuálně mohly být splněny zákonné podmínky pro konání hlavního líčení v nepřítomnosti obžalovaného.

Nalézací soud se dopustil v hlavním líčení dalšího procesního pochybení, když znalecký posudek ze dne 15.4.2013 zpracovaný odborem kriminalistické techniky a expertiz Policie ČR opatřený v přípravném řízení v hlavním líčení neprovedl k důkazu jako znalecký posudek, ale pouze jako listinný důkaz podle § 213 odst. 1 trestního řádu. Ačkoli byl předmětný znalecký posudek vypracován ještě předtím, než bylo vůči obžalovanému zahájeno trestní stíhání usnesením policejního orgánu ze dne 3.6.2013, neznamená to samo o sobě, že by v dalším řízení nebyl bez dalšího procesně použitelný právě jako znalecký posudek. Naopak se jedná o vcelku běžnou situaci, kdy znalecký posudek je mnohdy důležitým podkladem pro rozhodnutí, zda má vůbec být zahájeno trestní stíhání či nikoli. Nalézací soud měl na skutečnost, že znalecký posudek byl opatřen ještě před zahájením trestního stíhání reagovat tak, že měl k hlavnímu líčení předvolat jeho zpracovatele a vyslechnout jej. Tím, že takto nepostupoval, procesně pochybil.

Výslech zpracovatele znaleckého posudku se dále nabízel ještě z dalšího důvodu. Ze závěrů znaleckého posudku plyne, že počítače označené čísla 6 a 8 byly opatřeny operačním systémem Microsoft Windows XP s nainstalovaným Servis Packem 2. Na čl. 80 až 82 se nacházejí daňové doklady, z nichž vyplývá, že obžalovaný měl na přelomu let 2005 a 2006 nakoupit celkem 4ks tohoto operačního systému. Na počítači č. 6 byl operační systém nainstalován dne 5.7.2007 a na počítači č. 8 dne 20.5.2012. Dokazování tak mělo být i výsledkem zpracovatele znaleckého posudku zaměřeno na otázku, zda se v tomto případě jednalo skutečně o nelegální instalaci, případně zda nešlo pouze o reinstalaci legálního operačního systému. Zdejší soud si je v této souvislosti vědom skutečnosti, že obžalovaný nejméně 3 licence zakoupil jako tzv. OEM verzi, která může být používána pouze na jednom počítači pro nekomerční použití. Tato skutečnost ostatně vyplývá i ze zprávy zástupce

poškozené společnosti. Pokud by tomu tak bylo, nejedná se o nelegální kopii operačního systému, ale o její používání v rozporu s licenční smlouvou, což by muselo najít odraz ve skutkových zjištěních a v popisu skutku.

Nalézacímu soudu je třeba dále vytknout, že ve výroku rozsudku dobu páčání činu vyjádřil značně neurčitým způsobem, kdy obžalovaný se měl činu dopouštět od přesně nezjištěné doby nejdéle do 6.11.2012. Takovéto skutkové zjištění nemá oporu v provedeném dokazování. Zcela jistě lze dobu páčání činu specifikovat a popsat konkrétním pohybem nezbuzujícím způsobem. To zvláště za situace, kdy ze závěrů znaleckého posudku vyplývá, kdy který operační systém byl do toho kterého osobního počítače nainstalován. Právě nelegální instalací je určen počátek doby páčání činu. V této souvislosti je pak namístě upozornit i na další nejasné skutkové vyjádření, že obžalovaný se měl trestné činnosti dopouštět jako osoba podnikající na základě živnostenského oprávnění na hostinskou činnost ze dne 16.7.2012. Pokud je tento časový údaj ve výroku rozsudku používán v souvislosti se skutkem, mohlo by to vytvářet dojem, že doba páčání trestné činnosti je ohraničena právě dobou od 16.7.2012 do 6.11.2012. K instalaci předmětných operačních systémů přitom mělo podle závěrů znaleckého posudku dojít v době předcházející datu 16.7.2012. Z výpisu ze živnostenského rejstříku (čl. 87) současně vyplývá, že obžalovaný je držitelem živnostenského oprávnění pro hostinskou činnost již od 1.3.2004, resp. k tomuto datu mu vzniklo toto živnostenské oprávnění. Pro úplnost je třeba doplnit, že stanovení doby páčání činu má význam i při rozhodování o případném druhu a výši trestu.

V souvislosti se shora uvedenou výtkou vztahující se k popisu skutku, je nutno nalézacímu soudu vytknout, že při popisu skutku se dopustil dalšího pochybení. Zcela v něm totiž absentuje vyjádření subjektivní stránky trestného činu. Přechin porušení autorského práva, práv souvisejících s právem autorským a práv k databázi dle § 270 trestního zákoníku je trestným činem úmyslným. Je proto nutné v popisu skutku dostatečným způsobem vyjádřit úmyslnou formu zavinění, která je upravena v ustanovení § 15 trestního zákoníku.

Krajský soud si je vědom skutečnosti, že odvolání proti napadenému rozsudku podal pouze obžalovaný, v dalším řízení tak nemůže dojít ke změně k horšímu, neboť soud je vázán zásadou zákazu *reformace in peius*. Nicméně nedostatečné vyjádření subjektivní stránky trestného činu není takovou vadou, kterou by k odvolání obžalovaného nebylo možno napravit, neboť se nejedná o porušení zákazu *reformace in peius*, tedy zákazu změny v neprospěch obžalovaného (§ 254 odst. 4 trestního řádu). Za změnu rozhodnutí v neprospěch obžalovaného podle citovaného ustanovení je nutno považovat každou změnu v kterémkoli výroku, pokud zhoršuje jeho situaci a přímo se ho dotýká. Změna k horšímu se může projevit ve skutkových zjištěních, v právní kvalifikaci, v druhu a výměře trestu, v druhu a formě ochranného opatření, atp. Zákaz *reformace in peius* však není možno chápat tak, že z podnětu odvolání podaného výlučně ve prospěch obžalovaného nelze doplnit popis rozhodných skutkových zjištění ve výroku o vině v napadeném rozhodnutí o skutkové okolnosti charakterizující určité znaky skutkové podstaty trestného činu, jímž byl uznán vinným, a to o takové okolnosti, které dosud nebyly v tzv. skutkové větě výroku o vině dostatečně vyjádřeny. Tedy jestliže použitá právní kvalifikace přichází v úvahu, avšak popis skutkových okolností, které ji odůvodňují, není dostatečně výstižný a přesný, nic nebrání v jeho doplnění a upřesnění tak, aby všechny zákonné znaky trestného činu, jímž byl pachatel uznán vinným, popsány skutek náležitě vyjadřoval. Podobnou problematikou se zabýval i Nejvyšší soud např. v rozhodnutích sp. zn. 4 Tdo 824/2014 či 11 Tdo 1158/2005 a dospěl ke shodným závěrům.

Shora uvedené skutečnosti dokládají, že v dané věci je nutno doplnit dokazování v takovém rozsahu, že jejich provádění v odvolacím řízení by nahrazovalo činnost nalézacího soudu. Okresní soud tedy ve věci nařídí nové hlavní líčení, při němž provede dokazování v intencích rozhodnutí zdejšího soudu, případně provede důkazy i další, pokud by nutnost jejich provedení vyvstala. Krajský soud prozatím nedává okresnímu soudu závazný pokyn k výsledku svědka T■■■■ J■■■■, od nějž měl v minulosti obžalovaný zakoupit osobní počítače včetně programového vybavení, nicméně provedení tohoto výsledku by měl nalézací soud reálně zvažovat, pokud by eventuální výsledek obžalovaného a zpracovatele znaleckého posudku nevedl k odstranění skutkových pochybností vyjádřených v usnesení odvolacího soudu.

Závěrem lze tedy shrnout, že odvolání obžalovaného bylo shledáno důvodným, neboť nalézací soud neprovedl dokazování v rozsahu nezbytném pro rozhodnutí dle § 2 odst. 5 trestního řádu, provedené důkazy nehodnotil v souladu s ustanovením § 2 odst. 6 trestního řádu, a proto nemůže napadený rozsudek obstát. Z uvedeného důvodu Krajský soud v Plzni zrušil napadený rozsudek podle § 258 odst. 1 písm. a) – c) trestního a řádu a podle § 259 odst. 1 trestního řádu věc vrátil soudu I. stupně. Jen pro úplnost je třeba doplnit, že v dalším řízení je soud vázán zásadou zákazu *reformace in peius*, neboť rozsudek byl zrušen toliko k odvolání obžalovaného.

**Poučení:** Proti tomuto rozhodnutí není přípustný další řádný opravný prostředek.

V Plzni 4.2.2015

**JUDr. Milan Štejr, v.r.**  
předseda senátu

Vypracoval: Mgr. Jan Hostaš, v.r.

Za správnost vyhotovení:  
Pavčina Hálová